

Пасека Катерина Олексіївна,

студентка напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Покотильська Н.В.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ГОЛОВНА ВИМОГА СУЧАСНОСТІ

У сучасних умовах господарювання інноваційна діяльність виступає потужним каталізатором розвитку економіки, надійною гарантією високоєфективного бізнесу. Модернізація техніки та технології виробництва, оновлення і вдосконалення систем організації і управління дозволяють підтримувати необхідний рівень попиту, скорочувати витрати, стабілізувати і покращувати фінансово-економічні результати діяльності. Нові ідеї і продукти, прогресивні технології й організаційні рішення дедалі більшою мірою визначають успіх підприємницької діяльності, забезпечують виживання і фінансову стійкість аграрних підприємств. Інноваційний фактор стає вирішальним для забезпечення сталого розвитку національної економіки, зниження залежності держави від критичного імпорту, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції і активізації експортної діяльності. Тому у сучасному глобалізованому світовому господарстві країни, які володіють інноваціями, посідають передові позиції стосовно розвитку економіки та соціальних стандартів життя людей [2].

Інноваційна модель розвитку економіки загалом і агропромислового виробництва зокрема передбачає динамічний розвиток усіх ланок АПК для підвищення ефективності виробничого процесу.

Стосовно аграрного сектору економіки, як основного об'єкту дослідження, інновації є реалізацією в господарську практику результатів досліджень і розробок у вигляді нових сортів рослин, порід і видів тварин і птиці, нових технологій в рослинництві, тваринництві і переробній промисловості, нових добрив і засобів захисту рослин, нових методів профілактики і лікування тварин і птиці, нових або покращених продуктів харчування, матеріалів, нових форм організації і управління виробництвом, нових підходів до соціальних послуг, що дозволяють підвищити ефективність виробництва [1].

Лише активізація інноваційних процесів та економічного розвитку зможе забезпечити формування ефективного, ресурсозберігаючого, екологічнобезпечного, наукоємного сільського господарства, здатного задовольнити потреби внутрішнього ринку та вивести країну на провідні позиції на зовнішніх аграрних ринках [4, с. 293].

Безперечно, стан інноваційної діяльності аграрних підприємств в Україні не у найкращому стані. Багато експертів вважають, що головною причиною

гальмування інноваційного розвитку є брак фінансових ресурсів. Проте існує ряд інших не менш важливих причин, таких як спад платоспроможного попиту на вітчизняну продукцію з боку держави та підприємницького сектору, непривабливість вітчизняних підприємств для іноземних інвесторів через невміння держави фінансово грамотно спрямувати грошові потоки та інші економічні та політико-правові проблеми. Також серед причин, що гальмують інноваційну діяльність, доцільно вказати на такі: негативний вплив інфляційних процесів, високі відсоткові ставки за банківські кредити, неплатоспроможність замовників, економічний ризик тощо.

В зарубіжних країнах держава є могутнім спонсором інноваційної діяльності, що постійно удосконалює систему стимулювання винахідництва, засновану на використанні патентної форми правової охорони винаходів. Інноваційне виробництво активно підтримується державою у формі пільг, субсидій, «податкових канікул» тощо. В Україні ж, на жаль, відсутні дієві механізми підтримки, стимулювання, розвитку інноваційної діяльності. Нестабільна економіка, постійно змінне законодавство, відсутність фінансування, гарантій, високі кредитні ставки, недосконалість податкової системи та пільгового режиму для здійснення інноваційної діяльності – всі ці фактори не сприяють зростанню впроваджень нововведень на підприємствах. Як результат – відсутність мотивації щодо вдосконалення нових технологій, значна зношеність обладнання та застаріла матеріально-технічна база, дефіцит фінансових ресурсів і слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій [3].

В сучасних умовах господарювання вирішальною умовою розвитку та стабільності підприємств є ефективність їх інноваційної діяльності. Для аграрних підприємств у найближчій та довготерміновій перспективі врахування інноваційного чинника повинно бути однією з вирішальних умов подальшого розвитку. Інноваційний підхід дасть змогу підвищити ефективність господарської діяльності підприємств аграрної сфери, а отже, слугуватиме рушійним фактором в досягненні їх стратегічних цілей.

Отже, здійснення інноваційної діяльності підприємствами аграрної сфери дасть змогу підвищити рівень їхньої конкурентоспроможності, зміцнити позиції на міжнародному ринку аграрних товарів та покращити ефективність виробничо-господарської діяльності загалом.

Список використаних джерел

1. Амоша О. І. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми та рішення / О. І. Амоша // Економіст. – 2009. – №6. – С. 28–34.
2. Єлець О. П. Роль інноваційної діяльності у розвитку підприємства / О. П. Єлець // Вісник ХНУ. – Серія «Економічні науки». – 2010. – № 4. – С. 52–54.
3. Корінько Н. Д. Інновації у діяльності суб'єктів господарювання / Н. Д. Корінько // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 5. – С. 149–154.
4. Покотильська Н. В. Інноваційна діяльність аграрних підприємств:

проблеми та напрями розвитку / Н. В. Покотильська // Національне виробництво й економіка в умовах реформування: стан і перспективи інноваційного розвитку та міжрегіональної інтеграції: збірник наукових праць міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. – Тернопіль : Крок, 2015. – 395 с.

Пасека Катерина Олексіївна,

студентка спеціальності 073 «Менеджмент» економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: старший викладач Заборовський В.П.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОБІРЖОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Біржова торгівля є однією з основних форм організації торгівлі на світовому ринку господарювання. Свідченням цього є той факт, що сьогодні понад 40 % усього світового товарообороту припадає на біржовий ринок.

Нині економічний розвиток нашої країни потребує поглиблення ринкових процесів на всіх рівнях, у тому числі і в аграрній сфері. Зростаючі ризики на аграрному ринку потребують пошуку нових підходів та застосування біржових інструментів з метою мінімізації цінових ризиків, які успішно протягом багатьох років застосовуються у світовій практиці. За таких умов створення сучасного конкурентного біржового аграрного ринку повинно стати пріоритетним завданням на найближчу перспективу. Особливо першочергових змін потребує впровадження біржової торгівлі деривативами на основні експортоорієнтовані види сільськогосподарської продукції.

Економічна сутність біржового аграрного ринку полягає в тому, що це організована форма аграрного ринку, яка передбачає сукупність правил і норм, що забезпечують ефективний регламент здійснення біржових торгів. Розвиток вітчизняного біржового ринку свідчить про значний обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції на товарних біржах країни та державній Аграрній біржі [4].

Ситуація, що склалася на аграрному ринку, особливо в останні роки, свідчить про відсутність прозорого об'єктивного ціноутворення, яке б відображало потреби усіх учасників ринку, а саме виробників, споживачів, посередників і одночасно віддзеркалювало ціноутворюючі процеси, що відбуваються на світових ринках. Такий стан, поряд з іншими причинами, обумовлений примітивним розвитком товарного (аграрного) біржового ринку [3].

Обсяг укладених угод на Аграрній біржі в I кварталі 2013 року склав 3,34 млрд грн, на товарній біржі “Перша незалежна біржа” – 1,063 млрд грн,